

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.อมร รัชศาสตร์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๕๖

วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลแพ่งธนบุรีส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (นายมนสันต์ มฤคทัต) ในคดีหมายเลขดำที่ ๔๐๓๘/๒๕๕๓ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

สรุปข้อเท็จจริง

๑. เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องนายมนสันต์ มฤคทัต เป็นจำเลยที่ ๑ นายวีระ มานะคงศรีชีพ จำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขดำที่ ๔๐๓๘/๒๕๕๓ ฐานผิดสัญญาวงเงินสินเชื่อ ขยายลดตัว ตัวเงิน และค้ำประกัน เป็นจำนวนเงิน ๓๘,๔๕๘,๓๐๕.๕๐ บาท มีข้อเท็จจริงสรุปได้ ดังนี้

๑.๑) เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๗ จำเลยที่ ๑ ได้ทำสัญญาวงเงินสินเชื่อกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) ในลักษณะของการขยายลดตัวเงิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และตกลงชำระดอกเบี้ยในอัตราที่ตกลงกันเป็นคราวๆ ไป โดยจะกำหนดไว้ในตัวเงินที่นำมาขยายลดแต่ละคราวเป็นรายเดือน และหากผิดนัดชำระหนี้ จำเลยที่ ๑ ยินยอมเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๑ ต่อปี และเพื่อเป็นการประกันการชำระหนี้ จำเลยที่ ๒ ได้เข้าทำสัญญาค้ำประกันการชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑ เป็นวงเงิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

จำเลยที่ ๑ ได้ออกตัวสัญญาใช้เงินมาขยายลดหรือแลกเปลี่ยนกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) ตลอดมา จนครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐ จำเลยที่ ๑ ได้ออกตัวสัญญาใช้เงินเลขที่ ดี.๑๑๗๕๖ เป็นจำนวนเงิน ๒๔,๑๗๒,๗๘๔.๗๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๘ ต่อปี แต่เมื่อถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ จำเลยที่ ๑ ผิดนัดชำระหนี้

๑.๒) ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ กระทรวงการคลังได้มีประกาศเรื่องให้รวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนเป็นธนาคารไทยธนาคาร จำกัด

LIRT

(มหาชน) กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) และได้มีการโอนทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศกระทรวงการคลัง ผลของการโอนกิจการดังกล่าวทำให้ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) มีอำนาจสวมสิทธิ โดยอาศัย อำนาจตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราช บัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราช บัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

๒. เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ นายมนสันต์ มฤคทัต จำเลยที่ ๑ ยื่นคำร้องต่อ ศาลแพ่งธนบุรี ขอให้ส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ ดังนี้

๒.๑) การที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ ตีร วรรคสอง และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ ตีร วรรคสอง กำหนดให้มีการโอนกิจการและสิทธิเรียกร้องได้ โดยในการโอน สิทธิเรียกร้องนี้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์นั้น ถือได้ว่า เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จำกัดสิทธิในทรัพย์สินของลูกหนี้อย่างชัดเจน ทั้งยังเป็นการเอาเปรียบลูกหนี้และคู่กรณี จึงเป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติโดยไม่จำเป็น และเป็นการกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธินั้น จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘

๒.๒) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ สัตต และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๗ ฉ ได้กำหนดว่าในการควบกิจการของธนาคารพาณิชย์เข้าด้วยกัน หรือควบ กิจการเข้ากับสถาบันการเงิน หรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่น หรือสถาบัน การเงิน ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบกัน หรือที่รับโอนกิจการ แล้วแต่กรณี เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐาน ใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว หรือถามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐาน

ที่ได้สืบไปแล้วได้ บทบัญญัติเหล่านี้เป็นการให้สิทธิผู้รับโอนกิจการเข้าดำเนินการใดๆ ในคดีความที่มีอยู่แล้ว ได้โดยสะดวก โดยไม่ต้องดำเนินการใดๆ ตามขั้นตอนของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นการเอาเปรียบและลิดรอนสิทธิเสรีภาพของคู่ความฝ่ายอื่นอย่างชัดเจน ทั้งๆ ที่สามารถใช้วิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปได้ เช่น การร้องสอด การตั้งผู้แทนนิติบุคคล การรับช่วงสิทธิ หรือการรับโอนสิทธิเรียกร้อง ดังที่กฎหมายเดิมได้บัญญัติไว้ว่าเป็นธรรมดาแล้ว ไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่จะต้องตราพระราชกำหนดทั้งสองฉบับขึ้นมาใหม่ ซึ่งเป็นผลทำให้จำเลยที่ ๑ ไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกับโจทก์ จึงเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

๒.๓) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง (๑) (๒) (๓) และมาตรา ๓๘ เบญจ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง (๑) (๒) (๓) (๔) และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ วรรคสอง (๑) (๒) (๓) ซึ่งมีบทบัญญัติไปในทางเดียวกันที่ให้ระงับใช้บทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนบริษัท และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ให้อำนาจของรัฐมนตรีผู้รักษาการมีอำนาจเสมือนหนึ่งเป็นมติของที่ประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้น โดยไม่ต้องฟังเสียงมติของผู้ถือหุ้น และหรือดำเนินการใดๆ ไปตามวิธีการที่บัญญัติในกฎหมายเดิม ซึ่งมีความถูกต้องและเป็นธรรม สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ตลอดเวลาอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่จะตรากฎหมายข้างต้น เพราะสามารถดำเนินการตามประมวลกฎหมายและกฎหมายที่มีอยู่เดิมได้โดยสะดวกและเป็นธรรม ดังนั้นพระราชกำหนดทั้งสามฉบับ จึงเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนโดยไม่จำเป็น จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

๓. ศาลแพ่งธนบุรีพิเคราะห์แล้วเห็นว่า กรณีนี้เป็นเรื่องที่คู่ความโต้แย้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งสามฉบับเป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิของประชาชนโดยไม่จำเป็น จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ แห่งรัฐธรรมนูญ จึงส่งเรื่องมายังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

สรุปประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยมี ดังนี้

๑. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ ตี วรคสอง มาตรา ๓๘ จัตวา วรคสอง มาตรา ๓๘ เบญจ และมาตรา ๓๘ สัตต เป็นบทกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ ตี วรคสอง และมาตรา ๖๗ จัตวา วรคสอง เป็นบทกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๗ ฉ เป็นบทกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

อย่างไรก็ดีปรากฏว่า ประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยข้างต้นนี้มีเป็นประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยแล้วหลายมาตรา ดังนี้

๑) คำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยว่า

(๑) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ ตี ไม่ขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

(๒) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ ตี ไม่ขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

๒) คำวินิจฉัยที่ ๔๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๕ ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยว่า

(๑) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ สัตต ไม่ขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

(๒) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๗ ฉ ไม่ขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

จึงเหลือประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องวินิจฉัยเพียง ๒ ประเด็น คือ

๑. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๓๘ เบญจ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

LIRT

๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

บทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๔๑

๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อพิจารณา

ก่อนอื่นควรพิจารณาหลักการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ เพื่อปรับใช้กับมาตราของพระราชกำหนดที่ผู้ร้องยกขึ้นโต้แย้งต่อไป

๑. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติที่ให้หลักประกันแก่ประชาชนว่าสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้มิให้ถูกจำกัดโดยง่าย หากมีความจำเป็นจะต้องจำกัดก็应当按照ตามเงื่อนไข คือ

๑) ต้องมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้

๒) ต้องจำกัดเท่าที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

๓) กฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปจะมุ่งหมายให้ใช้บังคับ

เจาะจงไม่ได้ และ

๔) ต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

๒. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นหลักการประชาธิปไตยที่สำคัญที่รับรองความเสมอภาคของบุคคลในกฎหมายและให้ความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ห้ามมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องต่างๆ ๑๑ ประการ

เมื่อนำหลักการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ มาปรับกับข้อโต้แย้งของผู้ร้อง จะพิจารณาได้ ดังนี้

๑. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๕๑ มีข้อโต้แย้ง ๒ มาตรา คือ

๑.๑) มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง เป็นบทบัญญัติให้ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะควบกิจการ หรือโอนกิจการ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการ

LIRT

กระทรวงการคลังแล้ว ได้รับยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ๕ มาตรา พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ รวม ๑๐ มาตรา และพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ อีก ๓ มาตรา มาใช้บังคับ เพื่อให้การควบกิจการหรือโอนกิจการเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และได้ผลตามเป้าหมาย คือ การทำให้ระบบธนาคารพาณิชย์มีความมั่นคงเข้มแข็งเพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ แต่ผู้ร้องโต้แย้งว่าทำให้คนเสียเปรียบหลายประการ

จะเห็นได้ว่า มาตรการนี้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปเสมอภาคกันไม่เจาะจง สอดคล้องกับเงื่อนไขอื่น ๆ ทั้งได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนี้ไว้ด้วยในมาตรา ๓ ทวิ ว่า “พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” แล้ว จึงไม่มีสิ่งใดที่จะขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ อีก

๑.๒) มาตรา ๓๘ เบญจ บัญญัติให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินที่จะควบกิจการหรือโอน หรือรับโอนกิจการ เมื่อมีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแล้ว สามารถดำเนินการต่าง ๆ ไปได้โดยรวดเร็ว เพราะยกเว้นไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนปกติ จนสามารถควบ หรือโอนกิจการได้โดยเรียบร้อย

นับว่ามาตรการนี้จะช่วยให้การควบและโอนกิจการทำได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นเป็นผลดีแก่เศรษฐกิจของชาติ ส่วนการกระทบกระเทือนสิทธิเสรีภาพบางประการนั้นก็ได้กระทำไปโดยมีบทบัญญัติมาตรา ๓ ทวิ รองรับแล้ว จึงถือได้ว่ามาตรา ๓๘ เบญจ ไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีข้อโต้แย้งในมาตรา ๖๗ จัดว่า วรรคสอง

บทบัญญัติเรื่องการดำเนินการตามโครงการควบกิจการ หรือโอนกิจการของบริษัทเงินทุน หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นว่า เป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องควบกิจการ หรือโอนกิจการ เพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงินของประเทศและอนุญาตให้ดำเนินการได้แล้ว บริษัทเงินทุนหรือสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องก็จะได้รับการยกเว้น ไม่ต้องนำบทบัญญัติต่างๆ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ๕ มาตรา พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ รวม ๑๐ มาตรา และพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

อีก ๓ มาตรามาใช้บังคับ ซึ่งนอกจากจะทำให้การควบหรือโอนกิจการของบริษัทเงินทุน หรือสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง ทำได้สะดวกรวดเร็ว สามารถเปิดบริการได้เร็ว แล้วยังช่วยแก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจของชาติได้นั้น ผู้ร้องได้โต้แย้งว่าทำให้ตนเสียเปรียบหลายประการ

เห็นได้ว่า มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ของกฎหมายนี้มีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไป โดยเสมอภาคกัน ไม่เจาะจงใช้แก่บุคคลหรือสถาบันใด และสอดคล้องกับเงื่อนไขต่าง ๆ ที่วิเคราะห์ไว้เกี่ยวกับการใช้มาตรา ๒๕ แห่งรัฐธรรมนูญ ทั้งได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนี้ไว้ด้วยในพระราชกำหนด ฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ ทวิ ว่า “พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” จึงไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

คำวินิจฉัย

จากการพิจารณาหลักการของรัฐธรรมนูญและรายละเอียดข้างต้นแล้วจึงวินิจฉัยว่า

๑. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๓๘ เบญจ ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

๓. ส่วนมาตราอื่นๆ ของพระราชกำหนดทั้งสองฉบับข้างต้นที่ผู้ร้องได้โต้แย้งมานั้น เป็นกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วตามคำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ และคำวินิจฉัยที่ ๔๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ จึงไม่จำเป็นต้องยกขึ้นมาพิจารณาเพื่อวินิจฉัยซ้ำอีก

ศาสตราจารย์ ดร.อมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

LIRT